

15 mei 2018

Evaluatie van de Vlaamse (wetenschappelijke) Olympiades



Evaluatie van de Vlaamse (wetenschappelijke) Olympiades

Eindrapport | Bestek nr. EWI-2017-07

technopolis **group** 15 mei 2018

Judith Vermeer – Projectleider

Ivette Oomens

Anke Nooijen

Anneloes de Ruijter

Ben Kokkeler

Geert van der Veen

Managementsamenvatting

Introductie

De Vlaamse (wetenschappelijke) Olympiades zijn ‘olympische’ wedstrijden tussen leerlingen in het secundair onderwijs die aansluiten bij diverse schoolvakken. De Olympiades hebben als doel om enerzijds de belangstelling van jongeren voor betreffende vakgebieden te vergroten en getalenteerde jongeren samen te brengen. Dit wordt gedaan door gebruik te maken van een aantrekkelijke wedstrijdformule. Anderzijds dienen de wedstrijden ook als preselectie voor de overeenstemmende internationale wetenschappelijke Olympiades (indien van toepassing).¹

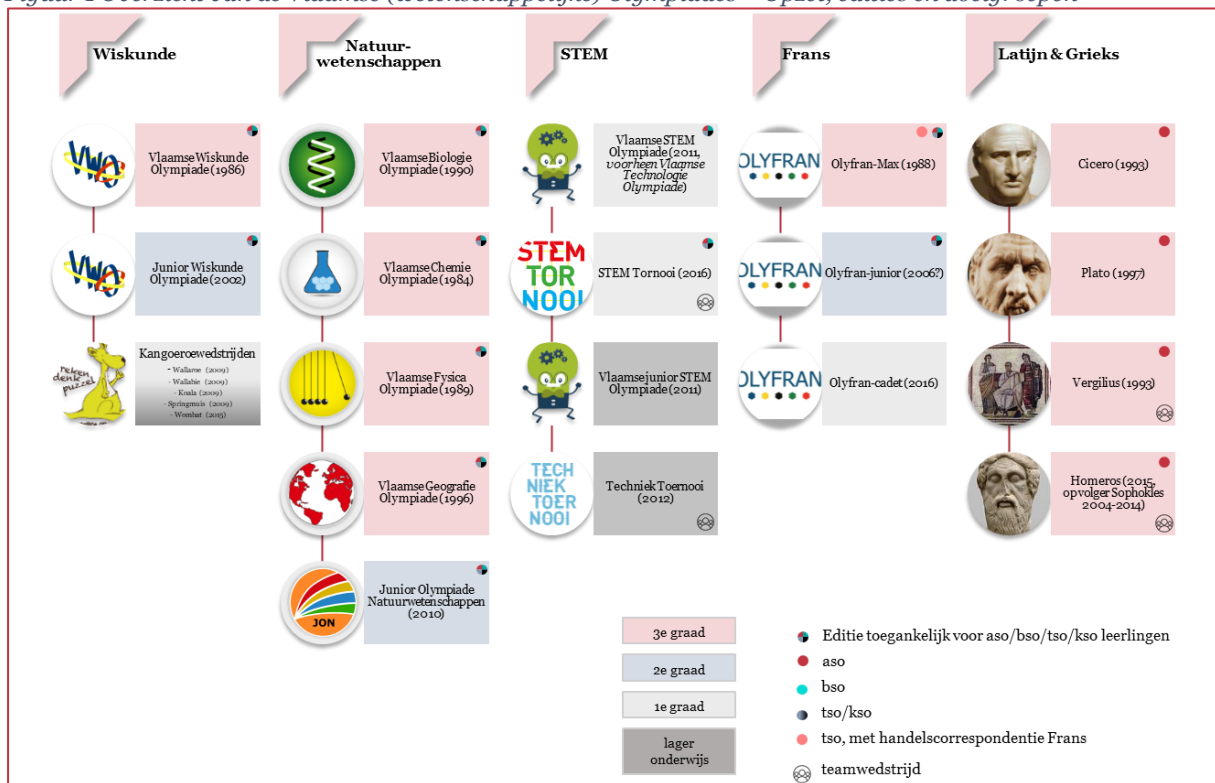
De organisatoren van vier Olympiades zijn structurele partners in het Beleidsplan Wetenschapscommunicatie van de Vlaamse overheid. De Vlaamse overheid heeft met hen gezamenlijke meerjarige overeenkomsten/convenanten afgesloten waarvan het meest recente convenant voor de periode 2013-2018 is. Het convenant voor deze periode voorziet jaarlijks een totaal subsidiebedrag van €265.000 dat geïndexeerd kan worden met de gezondheidsindex indien van toepassing. Dit convenant 2013-2018 regelt de organisatie van volgende wedstrijden:

- De Vlaamse Wiskunde Olympiade, meer bepaald de Kangoeroewedstrijd, de Junior Wiskunde Olympiade en de Vlaamse Wiskunde Olympiade;
- De Vlaamse Olympiades voor Natuurwetenschappen meer bepaald de Vlaamse Biologie Olympiade (VBO), de Vlaamse Chemie Olympiade (VCO), de Vlaamse Fysica Olympiade (VFO), de Vlaamse Geografie Olympiade (VGO) en de Junior Olympiade Natuurwetenschappen (JON);
- De Vlaamse Olympiade van het Frans (Olyfran) meer bepaald Olyfran-Max, Olyfran-Junior en Olyfran-Cadet;
- De Vlaamse Olympiades Latijn en Grieks meer bepaald de Cicero-, de Plato-, de Vergilius- en de Homeros-vertaalwedstrijd.

Geïnspireerd op het voorbeeld van de Vlaamse Olympiades voor Natuurwetenschappen en de Vlaamse Wiskunde Olympiade hebben de meeste Vlaamse hogescholen en universiteiten en enkele bedrijven via een samenwerkingsverband in 2011 de Vlaamse Technologie Olympiade en de Vlaamse Jeugd Technologie Olympiade ingericht met een coördinator vanuit Hogeschool VIVES (destijds KATHO). Deze Olympiade wil de interesse van jongeren voor techniek en technologie stimuleren. Vanaf de oprichting tot het schooljaar 2015-2016 werd deze Olympiade grotendeels georganiseerd vanuit de werking van de expertisecel wetenschapscommunicatie van de verschillende associaties waarvan Hogeschool VIVES deel uitmaakt. Andere middelen kwamen van het hoger onderwijs en van bedrijven via partnerships. Voor de schooljaren 2016-2017 en 2017-2018 kreeg deze Olympiade, via de Hogeschool VIVES, via een afzonderlijk ministerieel besluit steeds een subsidie van €40.000 vanuit het wetenschapscommunicatiebeleid en dit specifiek voor de organisatie van de Vlaamse Technologie Olympiades (inmiddels de Vlaamse STEM Olympiades genoemd), meer bepaald de Vlaamse Junior STEM Olympiade en de Vlaamse STEM Olympiade. Figuur 1 geeft een overzicht van de Vlaamse (wetenschappelijke) Olympiades die onderdeel zijn van deze evaluatie.

¹ Artikel 5 van het convenant 2013-2018 en het Vlaams Beleidsplan Wetenschapscommunicatie 2015-2020.

Figuur 1 Overzicht van de Vlaamse (wetenschappelijke) Olympiades – Opzet, edities en doelgroepen



Bron: Technopolis B.V. op basis van de jaarverslagen van de Olympiades en interviews met organisatoren

Deze evaluatie

Deze evaluatie bevat een analyse en beoordeling van de Vlaamse (wetenschappelijke) Olympiades die ondersteund zijn vanuit het Vlaamse wetenschapscommunicatiebeleid in de periode 2012-2017. Dit betreft de Vlaamse Wiskunde Olympiade, de Vlaamse Olympiades voor Natuurwetenschappen, de Vlaamse Olympiade van het Frans, de Vlaamse Olympiades Latijn en Grieks, en de Vlaamse STEM Olympiades.

De evaluatie gaat in op de wijze waarop de organisatoren van de Vlaamse (wetenschappelijke) Olympiades hun opdrachten in deze periode hebben vervuld en de mate waarin zij hun doelstellingen behaald hebben. Hierbij hebben we niet alleen gekeken naar de inhoudelijke en financiële prestaties en resultaten van de individuele Vlaamse (wetenschappelijke) Olympiades, maar ook naar hun gezamenlijke rol in het ruimere beleidskader in Vlaanderen en in internationale context. We hebben gekeken naar de positionering van de Vlaamse (wetenschappelijke) Olympiades in het bredere Vlaamse systeem van wetenschapscommunicatie. Tot slot hebben we de relatie en samenwerking tussen de organisatoren van de Vlaamse (wetenschappelijke) Olympiades en de Vlaamse overheid bestudeerd.

Voor deze evaluatie is gebruik gemaakt van een combinatie van kwalitatieve en kwantitatieve dataverzamelings- en analysemethoden. Specifiek is er gebruik gemaakt van deskstudie, individuele interviews met 23 actoren die direct en indirect bij de Vlaamse (wetenschappelijke) Olympiades betrokken zijn, groepsinterviews met leerkrachten, enquêtes van leerlingen en leerkrachten, benchmarks met Nederlandse Olympiades en heeft er een online media-analyse plaatsgevonden.

De evaluatie werd uitgevoerd door Technopolis B.V., in opdracht van het Departement EWI van de Vlaamse overheid.² De evaluatie werd begeleid door een stuurgroep, samengesteld en voorgezeten door het Departement EWI. De rol van de stuurgroep was zowel het bewaken van de kwaliteit als de voortgang van de evaluatie, evenals erop toe te zien dat de uitvoering van de opdracht resulteert in concrete aanbevelingen die inpasbaar zijn in de regelgeving. Gedurende de evaluatie heeft Technopolis B.V. de aanpak en de voortgang besproken met de stuurgroep en heeft de stuurgroep zowel commentaar geleverd op de ontwerprapportage als deze gevalideerd. De Vlaamse (wetenschappelijke) Olympiades hebben ook de mogelijkheid gekregen om het (door de stuurgroep gevalideerde ontwerp van) eindrapport na te kijken met het oog op de verbetering van materiële fouten. De evaluatie vond plaats in de periode januari 2018 – april 2018.

Algemene conclusies

Conclusies over de praktische uitvoering van de Olympiades

De resultaten van de evaluatie laten zien dat de praktische uitvoering en organisatie van de Olympiades in de loop der jaren nog verder zijn geprofessionaliseerd. De resultaten van de vorige evaluatie in 2013 gaven al aan dat de organisatie en uitvoering verbeterd waren ten opzichte van de vorige periode. Deze trend lijkt te zijn doorgezet in de periode 2012-2017. De betrokken stakeholders gaven aan dat de logistieke aspecten rondom de Olympiades alsmede de informatievoorziening en communicatie vanuit de organisatoren zeer goed geregeld is. Ook is men positief over het niveau en de inhoud van de vragen die aan leerlingen worden voorgelegd tijdens de wedstrijden. Met name de toegankelijkheid en maatschappelijke relevantie van vragen wordt gewaardeerd.

De wedstrijdformule spreekt zowel leerlingen als leerkrachten erg aan. Men vindt het een aantrekkelijke manier om met lesstof bezig te zijn. Men is van mening dat de wedstrijden leerlingen een kans bieden op nieuwe en originele manieren met lesstof binnen een bepaald vakgebied bezig te zijn en zich te meten met leeftijdsgenoten (in Vlaanderen en in enkele gevallen op internationaal niveau). Sommige leerkrachten gaven zelfs aan dat leerlingen die op school ‘gemiddeld’ presteren soms in Olympiades hele hoge scores halen. Dit kan hen meer vertrouwen geven in het eigen kunnen en in sommige gevallen zelfs aansporen om toch een studiekeuze te maken in een bepaald vakgebied.

Conclusies over de middelen en financiering

Het Departement EWI reserveert jaarlijks voor alle Vlaamse (wetenschappelijke) Olympiades die onderdeel uitmaken van het convenant gezamenlijk een bedrag van €265.000 voor de uitvoering van de plichten overeengekomen in het convenant 2013-2018³. De verdeelsleutel die gebruikt wordt voor het variabele deel van de subsidie is afhankelijk van het aantal effectieve deelnemers aan de edities van het voorgaande schooljaar. Dit betekent dat een toename van het aantal deelnemers in één van de organiserende Olympiades ertoe leidt dat deze in aanmerking komt voor een groter aandeel van de beschikbare variabele subsidie, waardoor Olympiades die geen of een relatief minder grote toename zagen hun subsidie zullen zien afnemen.

Hoewel deze verdeelsleutel een stimulans in werking zet waarbij Olympiades hun aantal deelnemers verder zullen willen vergroten, blijkt dat dit voor de kleinere Olympiades een moeilijke situatie creëert, waarbij zij met minder middelen (relatief) meer stijging in hun aantal deelnemers moeten zien te bewerkstelligen. In de praktijk blijkt dat vaak niet mogelijk, ten eerste omdat zij minder budget ter beschikking hebben voor werving van deelnemers, en ten tweede omdat de doelgroepen niet altijd even makkelijk benaderbaar zijn. Daarnaast blijkt dat de kostprijs van deelname (prijs per deelnemende leerling) niet recht evenredig is aan het totaal aantal deelnemers. De Olympiades met relatief weinig

² Overheidsopdracht “Specifieke opdrachten in het kader van de evaluatie van de Vlaamse (wetenschappelijke) Olympiades”, Bestek nr. EWI-2017-07.

³ De Vlaamse STEM Olympiade ontvangt apart een subsidiebedrag van Departement EWI.

deelnemers hebben een hogere kostprijs per leerling. Hier wordt in de huidige verdeelsleutel maar zeer beperkt rekening gehouden (namelijk alleen in de vaste sokkel).

Onze conclusie is dan ook dat het (beperkte) beschikbare subsidiebedrag in combinatie met de huidige verdeelsleutel niet optimaal is voor de toekomst. Dit betekent dat een aanpassing van de verdeelsleutel opnieuw overwogen moet worden, waarbij een formule wordt ontwikkeld waarbij Olympiades enerzijds worden gestimuleerd om hun deelnemersaantal te vergroten, maar anderzijds rekening wordt gehouden met de specifieke karakteristieken waar Olympiades mee te maken hebben. Dit kan bijvoorbeeld door het variabele deel van de subsidie kleiner te maken ten opzichte van het vaste deel en/of door een plafond in te bouwen voor het variabele deel (dit laatste werd ook in de vorige evaluatie van 2013 aanbevolen). Dit zal met name de kleinere Olympiades meer ruimte geven om de jaarlijkse wedstrijden goed te organiseren, maar ook om actiever op zoek te gaan naar externe sponsoring. Dit geeft vervolgens de mogelijkheid aan kleinere Olympiades om verder te groeien in de toekomst.

Conclusies over de relatie tussen de Vlaamse overheid en de Olympiades

De relatie tussen het Departement EWI en de Vlaamse (wetenschappelijke) Olympiades was in de afgelopen jaren goed. Zowel de vertegenwoordigers van het Departement EWI als de organisatoren van de Olympiades gaven aan tevreden te zijn over de wederzijdse samenwerking.

Op het gebied van opvolging en monitoring via de KPI's is echter nog wel ruimte voor verbetering. Zo zijn niet alle KPI's heel adequaat voor het meten van de resultaten van de taal-Olympiades (met name de eerste KPI die vereist dat minimaal hetzelfde aantal deelnemers als in het voorgaande jaar wordt behaald, werd bekritiseerd). Men is van mening dat deze KPI niet realistisch is aangezien de 'vijver' van potentiële deelnemers relatief klein is in sommige vakgebieden. Andere betrokkenen identificeerden mogelijke nieuwe KPI's (om bijvoorbeeld meer nadruk te leggen op meisjes en kansengroepen, of op andere maatschappelijke of beleidsmatig relevante ontwikkelingen).

Conclusies over de beoogde doelgroepen

Wat betreft de doelgroepen en doelstellingen heeft bij enkele Vlaamse (wetenschappelijke) Olympiades een uitbreiding van de wedstrijden plaatsgevonden. Zo heeft de Olympiade van het Frans nu de CADET-wedstrijd voor de eerste graad en heeft de Vlaamse Wiskunde Olympiade de Kangoeroewedstrijden uitgebreid met de Wombat voor leerjaar 1 en 2 uit het lager onderwijs.

De Vlaamse (wetenschappelijke) Olympiades hebben de stijgende trend in het aantal deelnemers in de periode 2012-2017 over het algemeen vast te houden. De stijging van het aantal deelnemers is voor sommige Olympiades wel beduidend groter dan voor andere Olympiades. Zo is het aantal deelnemers voor de Olympiade Latijn en Grieks relatief stabiel, terwijl het aantal deelnemers aan de Wiskunde Olympiade sterk gestegen is in de afgelopen jaren. Meer algemeen valt op dat er zeer grote verschillen zijn in het aantal deelnemers per Olympiade (met de Wiskunde Olympiade als duidelijke koploper).

De redenen voor deelname lijken te verschillen afhankelijk van leeftijd/graad van de leerlingen. Waar jongere leerlingen verplicht waren of het leuk vonden om mee te doen, blijkt voor de leerlingen vanaf de derde graad dat men ook graag het eigen kennisniveau wil testen. De belangrijkste redenen voor niet-deelname waren dat het niet aangeboden werd op school of in de klas, dat het niet leuk leek, of dat men er geen tijd voor kon/wilde vrijmaken vanwege andere (buitenschoolse) activiteiten. Om het bereik van de Olympiades dus te vergroten, is het van belang om meer scholen en leerkrachten te overtuigen om mee te doen aan de Olympiades.

Conclusies over de prestaties, resultaten en impact van de Olympiades

De Vlaamse (wetenschappelijke) Olympiades hebben over het geheel genomen zeer goed gepresteerd in de periode 2012-2017. Op enkele uitzonderingen na hebben de Olympiades voldaan aan de KPI's en de doelstellingen die in het convenant geformuleerd waren. Nog belangrijker, de Olympiades hebben hun

kerntaak (namelijk het organiseren van de jaarlijkse wedstrijden) zeer goed en naar tevredenheid van directe en indirecte betrokkenen bij de Olympiades uitgevoerd.

Wat betreft de impact op leerlingen, hebben de Vlaamse (wetenschappelijke) Olympiades een positieve invloed gehad op het vergroten van de belangstelling onder jongeren voor de betreffende wetenschappelijke vakgebieden. De Olympiades bieden leerlingen een extra uitdaging, de kans om vraagstukken en vakgebieden op een andere manier te benaderen, en stil te staan bij onderwerpen die in de reguliere leerstof niet snel aan bod komen. Een andere belangrijke meerwaarde van de Vlaamse (wetenschappelijke) Olympiades is dat zij een duidelijke focus hebben op het stimuleren van jonge toptalenten in Vlaanderen. Toptalenten krijgen de mogelijkheid om in contact te komen met leerlingen van gelijkaardig niveau (in Vlaanderen en soms zelfs daarbuiten) en vergroten hun kansen op de arbeidsmarkt. Een andere belangrijke – zij het indirecte – impact van de Olympiades is dat zij een bijdrage leveren aan factoren die van invloed kunnen zijn op de studiekeuze van leerlingen. De Olympiades bieden leerlingen de mogelijkheid om beter inzicht te verkrijgen in het eigen kunnen (positief of negatief), kunnen de persoonlijke interesse van leerlingen beïnvloeden, en hen meer inzicht geven in de mogelijkheden voor latere carrières binnen bepaalde vakgebieden. De impact van de Olympiades op het stimuleren van de interesse van jongeren voor wetenschapsbeoefening in *internationale* context is beperkt, gezien het sterk Vlaamse karakter van de wedstrijden en het kleine aantal jongeren dat daadwerkelijk kan doorstromen naar de internationale Olympiades.

De Olympiades hebben ook een positieve impact gehad op leerkrachten. De bevindingen van de evaluatie laten zien dat de Olympiades vooral meerwaarde hadden voor (1) het stimuleren van onderling contact tussen leerkrachten van verschillende scholen, (2) het stimuleren van debat tussen leerkrachten en (3) de manier waarop leerkrachten lesgeven in de klas. Dit laatste komt vooral tot uitdrukking in het feit dat de Olympiades leerkrachten helpen om leerlingen beter te motiveren en om meer interesse te wekken bij leerlingen voor hun vakgebied. Ook blijkt uit de interviews en enquêtes dat de Olympiades bijdragen aan een leuker contact tussen leerkracht en leerling, waarbij zij in debat kunnen gaan over bredere vraagstukken in het wetenschappelijke domein en buiten de reguliere leerstof en lestijden om samen te werken voor een gemeenschappelijk doel.

De weerklank van de Olympiades in de Vlaamse media is een belangrijke graadmeter om de (mogelijke) impact van de wedstrijden buiten het onderwijsveld te beoordelen. Uit de resultaten van de evaluatie blijkt dat er grote verschillen zijn in de effectiviteit van de communicatieactiviteiten van de Olympiades. Op basis van de interviews met organisatoren blijkt dat dit zeer sterk samenhangt met de beschikbare budgetten voor communicatie- en promotieactiviteiten. Met name het gebruik van sociale media is nog zeer beperkt bij sommige Olympiades.

Als we de prestaties van de Vlaamse (wetenschappelijke) Olympiades afzetten tegen de subsidie (namelijk een totaal van €265.000 per jaar, plus een subsidie van €40.000 per jaar voor de Vlaamse STEM Olympiade), dan kunnen we concluderen dat zij zeer veel hebben bereikt voor een bescheiden bedrag. In 2017 bedroeg het jaarbudget van de Vlaamse overheid voor wetenschapscommunicatie €12.767.000. Aan de Olympiades (editie 2017-2018) werd in dit jaar een totaal van €309.000 euro⁴ gespendeerd. Dit betekent dat de Vlaamse (wetenschappelijke) Olympiades gezamenlijk voor iets meer dan 2,4% van het Vlaamse budget voor wetenschapscommunicatie een populatie van minstens 160.000 leerlingen⁵ en 6.000 leerkrachten⁶ hebben bereikt per jaar (naast het indirecte maatschappelijke bereik).

⁴ Door een indexering werd het bedrag uit het convenant in 2017 verhoogd naar €269.000.

⁵ Bron: jaarverslagen 2016-2017 van de Vlaamse (wetenschappelijke) Olympiades. Het gaat hier niet noodzakelijk om unieke leerlingen aangezien het mogelijk is dat één leerling deelneemt aan meerdere Olympiades per jaar.

⁶ De schatting van het aantal bereikte leerkrachten is door de evaluatoren gedaan op basis van het aantal leerkrachten dat de organisatoren van de Olympiades in hun bestanden hadden staan voor het uitsturen van de online enquête.

Conclusies over de rol en bijdragen op het gebied van wetenschapscommunicatie

De Vlaamse (wetenschappelijke) Olympiades hebben een behoorlijke bijdrage geleverd aan het stimuleren van de instroom van jongeren in STEM-studierichtingen en doorstroming naar STEM-functies in de werkomgeving. De Olympiades hebben ook een bijdrage geleverd aan de overige beleidsdoelstellingen, hoewel dit veelal op indirecte manieren was. Bijvoorbeeld, de evaluatiebevindingen laten zien dat de Olympiades een kleine maar positieve bijdrage hebben geleverd aan het Vlaamse doelgroepenbeleid en het vergroten van kansen. Uit de bevindingen blijkt dat de Olympiades waar mogelijk wel aandacht hebben besteed aan kansengroepen en meisjes. De mate waarin zij de nadruk legden op kansengroepen en meisjes verschilde echter.

Hoewel de mate waarin de Olympiades bijdragen aan het maatschappelijk draagvlak voor wetenschap en innovatie in Vlaanderen moeilijk aantoonbaar is, is het op basis van de bevindingen wel aannemelijk dat de Olympiades de bekendheid van de vakgebieden onder de bevolking in Vlaanderen vergroten. Zo weten we op basis van de interviews dat scholen adverteren met deelname aan de Olympiades, de media-analyse laat zien dat lokale kranten berichtgeven wanneer jongeren uit de omgeving in de finales terecht komen, etc. De bevindingen van deze evaluatie laten zien dat de Olympiades maar een bescheiden invloed hebben gehad op de internationale uitstraling van Vlaanderen op internationaal niveau.

De bevindingen laten bovendien ook zien dat de Olympiades een belangrijke positie innemen in het Vlaamse landschap van wetenschapscommunicatie. Ze hebben meerwaarde ten opzichte van andere initiatieven en actoren in het landschap, doordat zij een zeer groot aantal leerlingen en leerkrachten elk jaar weten te bereiken, jongeren bereiken in een cruciaal stadium van hun (school)carrière, een zeer sterke focus hebben op vakgebieden en een uniek wedstrijdelement aanbieden. Daarnaast zijn de Olympiades nagenoeg de enigen die expliciet bijdragen aan het stimuleren van toptalenten in Vlaanderen.

Tot slot blijkt uit de evaluatiebevindingen dat de organisatoren van de Olympiades samenwerken daar waar dat mogelijk is. Zij weten elkaar te vinden wanneer men zaken wil overleggen en hebben goede onderlinge contacten. Ook werken de Olympiades regelmatig samen met andere actoren in het Vlaamse landschap van onderwijs en wetenschapscommunicatie. Zij hebben met name goede relaties met de Vlaamse universiteiten en hogescholen. Enkele Olympiades (met name de Vlaamse STEM Olympiades) hebben ook goede relaties met het bedrijfsleven.

Aanbevelingen voor de toekomst

Op basis van de algemene bevindingen en conclusies hebben we zes aanbevelingen geformuleerd voor de toekomst van de Vlaamse (wetenschappelijke) Olympiades.

Aanbeveling 1: Voortzetting van de huidige activiteiten

Wij bevelen de Vlaamse overheid aan om de ondersteuning van de Vlaamse (wetenschappelijke) Olympiades voort te zetten in de komende jaren en een nieuw convenant af te sluiten. Ook bevelen wij de organisatoren van de Olympiades aan om met hun activiteiten op het gebied van de Olympiades door te gaan op de ingeslagen weg.

Aanbeveling 2: Hoogte en verdeling van de subsidie aan de Olympiades

Op basis van bovenstaande bevindingen bevelen wij de Vlaamse overheid in het kader van het wetenschapscommunicatiebeleid aan om een verhoging van de middelen voor de Vlaamse (wetenschappelijke) Olympiades de komende periode te overwegen. De Olympiades hebben in de afgelopen jaren zeer veel bereikt met relatief weinig middelen. Echter, om deze positieve trend door te zetten (en het te verwachten verloop van vrijwilligers) op te vangen, zullen in de toekomst meer middelen beschikbaar moeten zijn. Deze additionele middelen kunnen dan ook worden ingezet voor de nodige communicatie- en promotieactiviteiten om het bereik onder scholen en leerlingen te vergroten. Daarnaast bevelen we de Vlaamse overheid aan om het aandeel van de vaste sokkel in de subsidiebepaling groter te maken, en het aandeel variabele bedrag kleiner. Op deze manier moet

tegemoetgekomen worden aan de kleinere Olympiades, die in de huidige situatie het al moeilijk hebben om de lopende activiteiten voort te zetten en daardoor zeer weinig mogelijkheden hebben om te groeien, externe sponsoring te zoeken, etc.

Aanbeveling 3: Inclusie van de STEM Olympiade in het volgende convenant

In de periode 2013-2018 viel de STEM Olympiade niet onder het convenant waar de andere Vlaamse (wetenschappelijke) Olympiades die ondersteund werden door de minister bevoegd voor Wetenschapsbeleid wel onder vielen. In de jaren 2016-2018 ontving de STEM Olympiade wel een subsidiebedrag via het Departement EWI van maximaal €40.000. De vraag voor de komende convenantsperiode is dan ook of het nuttig is om de STEM Olympiade mee te nemen in hetzelfde convenant als de andere Vlaamse (wetenschappelijke) Olympiades. Enerzijds kan beargumenteerd worden dat de STEM Olympiade anders is in format en doelstellingen, aangezien zij zich voornamelijk richten op jongere leerlingen (maximaal de eerste graad van het secundair onderwijs). Ook is deze Olympiade anders dan de meeste andere Olympiades in het feit dat er geen officiële internationale Olympiade is op het gebied van STEM. Anderzijds zijn er belangrijke argumenten om de STEM Olympiade wel op dezelfde manier te behandelen (met name op het gebied van financiering en monitoring). Buiten dat dit meer gelijkheid biedt tussen de Olympiades, helpt het ook bij het vergroten van de transparantie en de administratieve efficiëntie van de Vlaamse overheid.

Op basis van deze argumenten bevelen we dan ook aan om de STEM Olympiade mee te nemen in de komende convenantsperiode, mits er in de verdeelsleutel en KPI's rekening wordt gehouden met de specifieke karakteristieken van deze Olympiade. Deze aanbeveling sluit aan bij onze algemene aanbeveling om bij de verdeling van de financiering meer rekening te houden met de specifieke karakteristieken en externe factoren waar Olympiades mee te maken hebben.

Aanbeveling 4: Monitoring en KPI's

We bevelen het de Vlaamse overheid aan om de huidige set van KPI's kritisch te analyseren, en daar waar noodzakelijk aanpassingen voor te stellen aan de bevoegde minister voor de komende convenantsperiode. Gezien de specifieke karakteristieken van de Olympiades bevelen wij in ieder geval aan om de eerste KPI ("minimum aantal deelnemers aan eerste ronde van de Olympiade") op maat te maken voor elk van de Olympiades. Daarnaast bevelen we aan om de KPI's die betrekking hebben op de impact en het bereik van de Olympiades iets breder en zinvol in te vullen. Zo is KPI 3 ("uitbouw en onderhoud website") bijvoorbeeld zeer beperkt, en zou het nuttig zijn om Olympiades aan te sporen om scholen en leerlingen te bereiken via kanalen die voor hen het meest effectief blijken in de praktijk. Dit zou dus ook kunnen via sociale media of lokale kanalen.

Aanbeveling 5: Rapporteren over het bereik van de Olympiades

We bevelen de Vlaamse overheid aan om de aantallen scholen die elk jaar meedoen aan de Vlaamse (wetenschappelijke) Olympiades mee op te vragen, zodat men op midden- en langere termijn kan monitoren hoe het aantal bereikte scholen evolueert over de jaren. Deze informatie is beschikbaar voor de meeste Olympiades. Dit soort informatie is enerzijds van belang voor het inschatten van de effectiviteit van de communicatie- en promotieactiviteiten van de Olympiades en anderzijds om een idee te hebben over het bereik van leerlingen in Vlaanderen, inclusief de spreiding daarvan.

Aanbeveling 6: Verder versterken van de impact van het bereik van de Olympiades

We bevelen de organisatoren van de Vlaamse (wetenschappelijke) Olympiades aan om te blijven streven naar meer bekendheid (en daarop aansluitend een groter bereik) van de wedstrijden. Hiervoor is het van groot belang dat de Olympiades nog effectiever gebruik gaan maken van bestaande communicatiekanalen (zoals sociale media) om de wedstrijden te promoten. Met name de communicatieactiviteiten van de Nederlandse Wiskunde Olympiade in de sociale media kunnen hiervoor als voorbeeld dienen. Om deze aanbeveling in de praktijk te kunnen uitvoeren is wel een passend budget nodig (zie aanbeveling 2).

technopolis |group| The Netherlands
Spuistraat 283
1012 VR Amsterdam
The Netherlands
T +31 20 535 2244
F +31 20 428 9656
E info.nl@technopolis-group.com
www.technopolis-group.com